

Lap.

. . .	14
. . .	41
mer	48
. . .	57
. . .	58
. . .	64
. . .	78
. . .	79
. . .	86
. . .	93
. . .	101
yne	117
. . .	171
. . .	174
. . .	186
ona	198
. . .	198
. . .	199
. . .	215
. . .	220
gés	250
. . .	254
. . .	285
. . .	293
ska	335
. . .	336
. . .	374
. . .	392
. . .	396
. . .	412
. . .	414
94, 118,	
319, 336,	
94, 111,	
239, 286,	
415.	
94, 111,	
224, 240,	
399, 415.	
143, 158,	
352, 416.	
191, 256,	
256, 288	
383, 416	

KIS HAV

ZSUZSI A JÉGEN. (Lásd a 10. lapon.)

XXX. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. január 3-án.

A SZERENCSE UTJA.

— Elbeszélés. —

AJ de szeretném, ha fiu volna! Ki nem állhatom a leányokat!
— De mikor leány! Minek arról csak beszélni is, Berti!

— Persze, persze, már azon nem segíthetünk, igazad van, Elek. No hát akkor menjünk legalább a kapu elé, várjuk a kocsit.

Elek nem valami nagyon jó kedvvel félre tette a könyvet és követte össét. Csinos két fiu volt: az egyik tizenhárom, a másik tizenkét éves. Elek volt az öregebbik, de szemre alig hitte volna el valaki, mert majdnem kisebb volt Bertinél és vézna, gyöngébb testelkatu; csak komoly arca mutatta, hogy ő a fejlettebb. Berti izmos, vállas fiu volt, piros-pozsgás képpel, vidám tekintettel, kissé szeleburdi, nyughatatlan, a miért Elek sokszor lezékeltette is; csakhogy Berti nem sokat hallgatott erre, hanem tovább beszélt, ugrált, százfélét indítványozott és utoljára is mindig az történt, amit ő akart, mert Elek jó testvér volt, engedett, aztán meg nem igen törődött nagyon semmivel, inkább megtett akármit, csak békessége legyen.

Most is tehát abba hagyta az olvasást és megindult Bertivel, ámbár ő épen-séggel nem volt olyan kíváncsi arra a vendégre, a kit Kőhalomra — ez volt a szép kastély neve — vártak. Annál inkább kíváncsi volt Berti s örökké csak erről beszélt.

— Szeretném tudni, fog-e minket szeretni? mondá, a mint a kapu elé értek.

— Én inkább azt szeretném tudni, fogjuk-e szeretni mi? Ez fontosabb, felelé Elek nyugodtan.

— Persze, igazad van. Ha fiu volna, akkor bizonyosan hamar megbarátkoznánk. De kár, hogy nem fiu! Az ember soha sem tudja, mit kezdjen az ilyen leányfélével. Talán még labdázni sem tud. Én csak azt csodálom, hogy soha sem hallottunk eddig róla, sem atyjáról, Ferencz bácsiról. Szeretném tudni...

— Ugyan mit szeretnél még tudni? Apa elmondta, amit jónak látott elmondani, a többi nem a mi gondunk. Menjünk sétálni. Itt a kapuban ugyan hiába állunk, ezzel nem jön meg a kocsi hamarabb.

— Az igaz, de én elébe akarok szaladni, mihelyt meglátom. Az már csak illik, hogy eléje menjünk Ágnes rokonunknak?

És Berti ugyan csak nézett végig az uton, de biz ott nem látott semmit.

E napon reggel történt az, hogy a két testvér atyja, Kőhalmi ur behívta szobájába Eleket és Bertit, aztán igen komoly képpel tudokra adta, hogy nagybátyjok, Ferencz bácsi meghalt, egyetlen leánykája pedig Ágnes, ide fog jönni és itt marad is.

— Árva gyermek, nincs senkije, semmije. Legyetek jók hozzá, fiuk. Elek, te ne nézz rá büszkén félvállról, mint szokásod; te pedig Berti, ne boszantgasd, ne ingerkedjél vele. És soha se kérdezősködjetek tőle szüleiről, sem arról, hol és mikép élt eddig.

A fiuk megígérték. Nem is igen tehettek volna egyebet s bajos lett volna

kérdezősködni. Köhalmi kevés szavu, szinte komor, szigoru ember volt. A ki ott élt közelében, tartozott föltétlenül engedelmeskedni. Elek tökéletesen be is érte azzal, amit atyjok mondott; de Berti, bár nem szólt, épenséggel nem volt megelégedve. Hiszen amit hallott, az csak épen arra való, hogy kíváncsi legyen a többire. Szaladt is mindjárt Veronika nénihez, az öreg kulcsárnőhöz, hogy apróra kikérdezze Ferencz bácsi meg Ágnes felől, a kikről eddig semmit sem hallott. Elek nem ment vele, mert ugy okoskodott, hogy ha atyjok megtiltotta a kérdezősködést, hát nem szabad kérdezősködni senkitől.

— Oh dehogy! Az csak magára Ágnesre vonatkozik! Veronika nénitől megkérdezhetjük, bizonygatá Berti.

Hanem a kísérlete nem igen fényesen sikerült. Mikor elmondta a nagy se-reg kérdést, a jó öreg kulcsárné szeliden így szólt:

— Azt hiszem, Berti urfi, hogy apácska maga megmondta volna, ha azt akarta volna, hogy többet is tudjanak. Aztán én magam sem tudok sokat. Ferencz bácsi édes testvére volt a Berti urfi atyjának, de régen, nagyon régen elszakadt a háztól.

— Igen, de miért nem szóltak soha róla?

— Nem tudom... talán mert haraggal vált el. Az atyja, a Berti urfi nagyatyja szigoru ember volt; azt kívánta, hogy fiai engedelmeskedjenek neki, Ferencz ur pedig nem tette. Ne felejtse, Berti urfi, hogy apácska szintén szigoru és szintén azt kívánja, hogy amit mond, azt pontosan megtegyék.

Berti könnyen kitalálta, hogy ez az ő kérdezősködésére szól. Kissé megzavarodott, de aztán türelmetlenül mondá:

— De mikor az olyan furcsa, hogy most egyszerre csak itt terem egy kis unokatestvérem, a kit nem is ösmerek.

— Igen, ide jön! Most feledni kell a multat! Oh, ugy örülök, hogy a kis Ágnes kisasszony itt lesz nálunk.

Ennél többet nem lehetett az öreg kulcsárnőből kivallatni, Berti tehát odább ment.

— Jól van jól, majd megtudom én azért mégis valamikor. Furcsa dolog az, hogy annyi rokonunk van, a kikről jóformán semmit sem tudunk. Csöppet sem csodálkoznám, ha Anna néni meg egy szép napon egy fiut küldene ide. Mit gondolsz, Elek?

— Azt, hogy világba beszélsz. Anna néninek nincs se fia, se leánya, tehát nem is küldheti ide.

— Nincs? Az már más. De hát mért nem jön ő maga sem soha?

— Bizonyosan azért, mert nem akar atyánknak alkalmatlanságot okozni. Tudod, hogy atyánk beteges; nem szereti, ha csak legkevésbé is zavarják. Anna néni pedig bizonyosan boldogabb ott a fővárosban, a férje Dénes bácsi a híres tudós, bár szegény ember; alkalmasint büszkeségből sem akar ide jönni, mert azt hiszi, nem látnák szívesen a szegény rokont.

Berti nagyot bámult.

— Hiszen te nagyon sokat tudsz! Hol hallottad ezt mind?

— Atyánk beszélte, csak ugy mel-

lékesen, de te is hallhattad volna, ha figyelni szeretnél.

— No jól van, hát az én hibám, hogy ezt nem tudtam. De azt már te sem

tudod, hogy Gerő bácsi mért nem jön soha hozzánk?

— Gerő bácsi kereskedő, a dolgai után lát. Járt itt eleget, mikor még jó

KIRÁLYI UNOKA. (Lásd a 14. lapon.)

mamánk élt. De apánk nem igen szerette. Nem igen tudtak egyezni, azért hát most nem is jön ide. Különben mit is járnának

ide, a kik ott élhetnek a szép nagyvárosban, míg mi itt ülünk ebben az unalmas fészekben. Bár csak mi mehetnénk a nagy

világba, a hol annyi szépet, nagyszerűt lehet látni, tanulni.

— Már nekem nincs ennél nagyobb-szerű hely a világon, szolt Berti elégedetten.

— Persze, tudatlan vagy, nem látsz tovább az orrod hegyénél és nem törekszel nagyra.

— Ebben már megint igazad van: én boldog tudok lenni itt is; nem is tagadom, hogy te sokkal nagyobb eszű vagy, mint én. De ni! Majd észre sem vettük... amott jön a kocsink... hozza Ágnes... szaladjunk!

Meg is indult mindjárt oly sebesen futva, hogy Elek nem birt nyomában szaladni. Messziről intettek a kocsisnak, hogy álljon meg, aztán fölugrottak két oldalt a kocsi hágesójára, hogy az új kis rokont üdvözöljék. A kocsiban egy halvány képű, vézna, beteges leányka ült, egészen feketebe öltözve. Mikor a fiukat meglátta, majdnem ijedten huzódott hátra, ami különben nem volt csoda, mert hamarjában nem igen tudhatta, kik rohanják meg ily hirtelen.

— Isten hozott, Ágnes! mondá Berti nyájasan.

Ágnes halkán, hidegen köszönte meg az üdvözlést és várta, hogy mi lesz tovább. De nem történt semmi. Berti eleinte arra gondolt, hogy beül a kocsiba, de aztán hirtelen mást gondolt és leugrott a földre. Elek a másik oldalon ép ugy cselekedett, a kocsis pedig tovább hajtott. A két fiu a kocsi után nézett s Berti végre megszólalt:

— No's mit gondolsz Elek?

— Azt gondolom, hogy ez a mi Ágnes rokonunk egy csuf, beteges, kellemtelen teremtés. Nem hiszem, hogy közénk való legyen.

— Ne menjünk mégis haza, hogy otthon is köszönjünk neki?

— Ugyan minek? Majd látjuk eget. Én megyek sétálni.

Most az egyszer Berti ment Elek után, ámbár nagy kedve lett volna visszatérni a házba. Ő nem találta Ágneset olyan nagyon csufnak; azon meg, hogy olyan sápadt, szomorú és beteges, inkább sajnálkozott. De mégis elégedetlen volt Berti is, mert csalódott várakozásában. Az már bizonyos, hogy ez az Ágnes nem látszik olyan vig, eleven leánynak, a kivel pajkos játékokba lehetne belefogni. Ha pedig nem olyan, akkor mit ér?

Mialatt a két fiu kint a mezőn kalandozott, Veronika néni bevezette Ágneset nagybátyjához, Kőhalmihoz. Ez nem sokat czerimoniázott a kis vendéggel. Szeretettel megölelte és megcsókolta ugyan, de aztán így szolt:

— Remélem, kedves gyermekem, jól fogod magadat érezni itt nálunk. Iparkodjál, hogy mielőbb egészen itthon légy. Ha valamire szükséged van, szólj Veronika néninek, ő majd intézkedik. Veronika, legyen rá gondja, hogy Ágnes semmiben se szenvedjen hiányt. Aztán ügyeljen arra is, hogy a fiuk jól viseljék magukat iránta.

Ezzel Veronika néni kivezette Ágneset a bácsi szobájából. A kis leány zavarodottan nézett körül és alig mert szólani. Csak mikor már kint voltak, akkor szólalt meg szeliden:

— Nem haragszik a bácsi, hogy ide jöttem?

Az öreg kulcsárné megnyugtatta.

— Hova gondol, kedves Ágnes kisasszony. A bácsi a legjobb ember a világon. Egy kicsit kevés szavu, az igaz, de az nem baj. Csak meg kell tenni mindent, amit parancsol és nem beszélni sokat, akkor minden jól van. A bácsi nagyon beteges, árt neki a fölindulás, azért külön ebédél és vacsorál is, a gyermekek pedig velem étkeznek. A fiuk délelőtt bekoesikáznak a szomszéd városkába iskolába és majd Ágnes kisasszony is fog tanulni... a bácsi bizonyosan hozat nevelőnőt. De az majd csak később lesz; most az a legelső dolga, hogy megerősödjék, egészséges legyen, mert látom, hogy beteg volt.

— Oh nem... beteg nem voltam... csak kicsit kimerültem, mert sokat virrasztottam jó apácskám betegágyánál.

— Virrasztott! Uram Teremtőm! Hát hogy engedhették azt, hogy ilyen gyermek virraszson beteg mellett?

— De mikor nem volt más senki... és szegény apácska olyan nagyon rossz volt... pontosan kellett beadni az orvos-ságot. A doktor küldött ápolónőt, de ez sokszor elaludt a hosszú éjszakákon... hát nem engedhettem, hogy szegény apácskámra senki se gondoljon.

A jó Veronika asszonynak, akarta vagy sem, köny toltult a szemébe, mikor meggondolta, hogy ez a gyöngé, beteges gyermek szomorú éjeken át ott virrasztott egy halálos beteg ember mellett.

— Hány esztendő, Ágnes kisasszony?

— Oh, már tizenkét éves multam. Tudom, hogy kicsi és gyöngé vagyok koromhoz képest... az orvos mondta is, hogy pihenésre, szabad levegőre volna szükségem, akkor megerősödném. De ott-hon nem lehetett ám pihenésem... kedves jó mamám halála óta apácska mindig beteg volt és nagyon, nagyon sok gondunk volt.

— De hát mért nem irt ide a bácsinak?

— Nem tudtam semmit a bácsiról... Anna néniről sem tudtam semmit... csak mikor apácska meghalt, akkor vezette az orvos hozzánk Anna nénit... Oh, a nénike olyan jó... mindjárt magával vitt. Sokkal szebb lakásuk van, mint a milyen a mienk volt... persze, mégsem olyan szép, mint ez itt. A nénike azt is mondta, hogy szeretné, ha nála maradnék, de mégis jobb nekem, ha ide jövök. Hiszi, hogy jobb?

— Természetesen, kedvesem. Itt meg fog erősödni, aztán a bácsi gazdag ember, jobban gondoskodhatik mindentről.

— Igen, de fognak itt szeretni?

— Hogyne! A bácsi igen jó ember, Elek és Berti is jó fiuk, kivált a Berti urfi szakasztott olyan, mint a Ferencz ur volt fiatal korában...

— Hogyan? Hát ismerte az apácskám?

— Ismertem-é? Hiszen ölben hoztam! Szerettük is mindnyájan... sokat emlegettük, mikor elszakadt tőlünk.

— És... és... tudta a bácsi, hogy az én apácskám olyan nagyon szegény?

— Tudni nem tudta, de gyantotta... Sokszor irt neki, de hiába; Ferencz ur büszke volt, nem akart segítséget elfogadni még testvérétől sem... No de erről ne beszéljünk többet, az a szomorú múlt elmúlt, ha Ferencz ur nem tért vissza, most itt van a leánykája s azt akarjuk, hogy vidám és boldog legyen. Ugy ám! Most ozsonnáljon, aztán dőljön le oda a pamlagra és pihenjen egy kicsit az utazástól.

Ágnes megtette és nagyon elégedetten dőlt le pihenni.

(Folytatása következik.)

A legszebb angyal-fia.

— Sz. Mariezinak ajánlja Béla bácsi. —

**Milyen fény van város-szerte,
A sok fenyű, mint egy kertbe;
Égő gyertyák, czifraságok
Födnek rogytig minden ágat.**

**Szárnyal a sok fényes angyal;
Jelt csilingel kis haranggal,
A sovár nép alig várta,
S törtet a tündér-szobába.**

**És, hogy félve im benyitnak,
Valamit, de mindenik kap;
Amit gondolt tegnap este,
Lám, a jó angyal kileste.**

**Hát csak itt nincs, itt e házba,
Áldott angyalok járása?
Itt oltá el a sötétség
A Karácsony enyhe mécsét?**

**Pedig ott ül mind, a hány van,
Vidor körben a szobában,
S egy sem bánja egy zok-hanggal,
Hogy náluk ma nem jár angyal.**

**Ilyen csoda miért, honnan?
Zúgnak-búgnak a nagyobbak,
S a kicsik sem panaszkodnak,
Pedig czukrot sem majszolnak.**

**Csitt! Mi hallszik? Kocsi zörren!
Nagy zsvajgás kél a körben —
És szaladnak, szárnyra kapva,
Kicsiny és nagy, anyja, apja.**

**Ó az! Messzi föld lakója!
Nem látták már évek óta,
S valahány van, azt kívánta:
„Kapjuk öt angyal-fiába!”**

**És az ajkak csókra nyilnak.
Föltün a keleti csillag — —
Kipirul a testvér-lányka,
— Ó volt, ki ezt kitalálta . . .**

HÁJAS, KUNCSOR ÉS JOKO.

— Két képpel —

SZOMORUAN ballagott két szegény vándor végig az utczákon. Nem is esoda, ha szomorúak voltak, mert biz' az ő sorsuk is szomorú volt.

— Hej, Kuncsor barátom! szólt Joko, a megsántult, megvakult öreg majom, — hej, de másképp jártunk hajdan ezeken az utczákon!

— Az ám, kedves Joko! Akkor még fiatalok, híres művészek voltunk, mindenki tapsolt, jól tartott. Most már ránk se néznek, s örülnünk kell, ha föl nem rugnak minket szegény koldusokat.

— Bizony sokszor háládatlan a világ! sohajtá Joko. Mennyit mulattattuk, és most, hogy előregedtünk, senki sem gondol ránk.

— No, ne panaszkodjunk. Azért mégis találunk mindig jó szivekre is, a kik adnak alamizsnát. Az igaz, hogy ma rossz napunk volt.

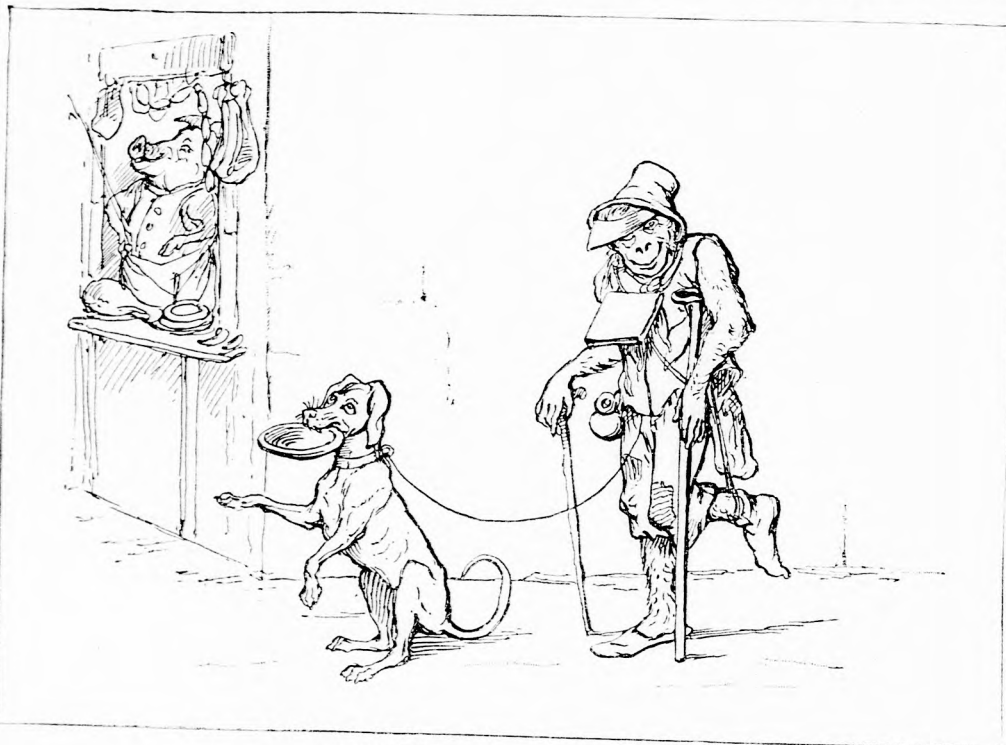
— Kivált neked, hűséges Kuncsor. Te még semmit sem kaptál, pedig inkább én éhezném. Ha te nem volnál, nem veztelnél, mi lenne belőlem!

— Soh'se emlegesd, hiszen csak nem hagyhatlak el a bajban. No de várj csak, mindjárt lesz nekem is jó ebédem. Itt látom Hájás urat a boltja ablakában, a sok jó enni való közt. Jól emlékszem rá, sokat mulatott a mi produkeziókon. Bizonyosan ad jó falatot.

Oda álltak szerényen és kértek alamizsnát.

— Mi az? Mit akartok? förmedt rájok Hájás ur. Talán bizony koldultok? Eltakarodjatok rögtön! Menjetek dolgozni.

— Megtennők szívesen, felelé Joko.

...SZERÉNYEN KÉRTEK ALAMIZSNÁT.

De már nem bírjuk folytatni mester-ségünket, kivéültünk belőle. Azért hát egy kis alamizsnát kérünk . . . csak egy pár falatot társamnak, a hü Kuncsornak.

— Nem adok semmit, takarodjatok!

— Hej, nem így szólt hajdan hozzánk, mikor mulattattuk.

— Akkor úgy volt, most meg így van, felelt a szívtelen Hájás.

És elkergette őket.

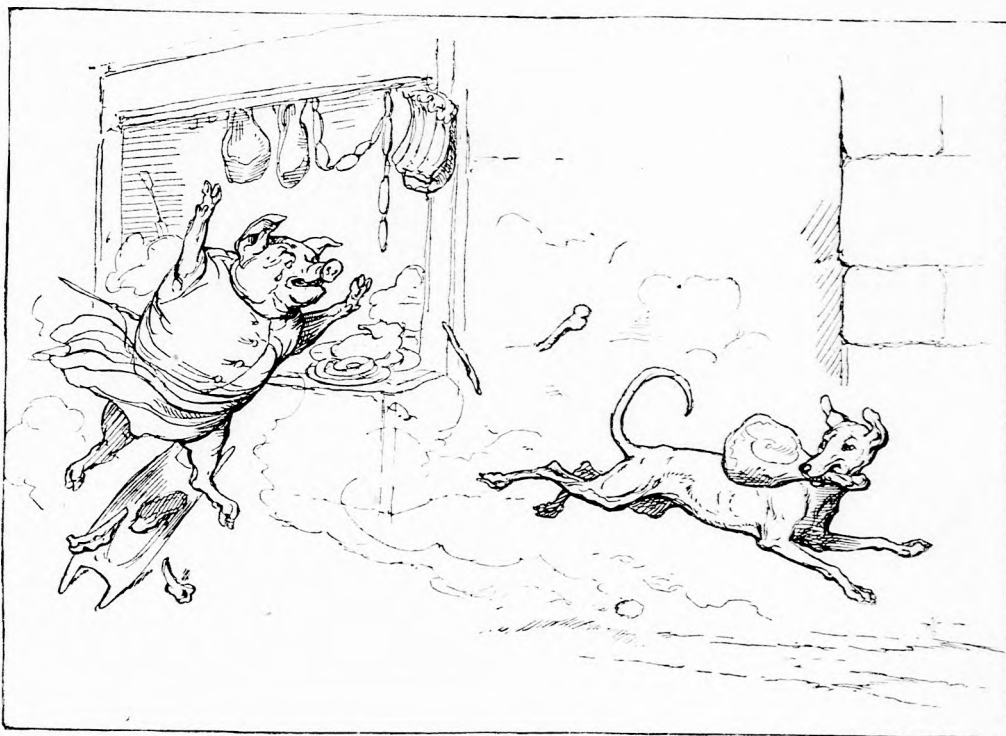
Ez már mégis boszantotta Jokót, de Kuncsot is, ki nagyon éhes volt. Elmentek biztos helyre, aztán boszut forraltak, ki is főzték és Kuncsor egymaga visszatért Hájás ur boltja elé.

— Nem adtál egy-két falatot? Majd veszek többet.

Kileste, a mint Hájás ur egy pillanatra befordult a boltba. Ekkor Kuncsor hirtelen elkapott egy kövér sonkát és futásnak eredt vele. Csakhogy Hájás észrevette és utána eredt.

— Tolvaj! Fogjátok meg!

Kuncsor azonban jobban tudott futni és elmenekült egy rejtekhelyre, hol épen az utolsó falatot rágta le a csontorról, mikor Hájás ur rátalált a zsandárokkal. Kuncsорт is, Jokót is becsukták mint tolvajokat, és most már még szomorubbak voltak.

TOLVAJ! FOGJÁTKOZ MEG!

— Roszul cselekedtem, szólt Kuncsor busan. Eddig szegények voltunk, de legalább becsületesek. Most ez is oda van!

Hájás ur is busult otthon.

— Adtam volna neki egy-két falatot, nem veszett volna oda egész drága sonkám!

Hájás ur azontul nem tagadta meg a szegényektől az alamizsnát, Kuncsor és Joko pedig nem kísérelték meg többé, hogy gonosz uton szerezzék meg, a mit kéréssel meg nem kaphattak.

ZSUZSI A JÉGEN.

(Képpel a ezimlapon.)

CSUSSZAN a — siklik a kocsolya vas
 A síma jég lemezén át,
 Túl derekán Zsuzsi képe tavasz,
 Rózsa pirítja az arcát.
 Majd üle, majd oda lengve repül,
 Hű ebe van vele, nincs egyedül.

Biztosan ír le a jég mezején
 Hosszu vonalt s karikákat,
 Hol elején, hol a tó közepén
 Száll körül s el sose fárad.
 Hogyha nem inti az édes anya:
 Partra se menne ki ő soha ma.

Végre leáldoz az égen a nap —
 S ezt meg is érti Zsuzsánna.
 A mama hí, s ki a partra szalad
 Szófogadó kicsi lánya.
 S oldva le lábairól a vasat,
 Vissza a városi lakba halad.

AZ NEM IGAZSÁG!

— Tanulságos történetke. —

KEDVES hang zengett végig a nevelő-
 intézetben: a nagy csöngettyű
 hangja. Azt jelentette, hogy a
 szünő óra bekövetkezett, ki lehet menni az
 udvarra, kertbe és egy teljes óráig futkos-
 ni, játszani, még kiabálni is, akinek
 épen ebben telik kedve.

Nem is kellett a fiuknak kétszer
 csöngetni. Még a legszorgalmasabbak is
 kapva kaptak rajta, mert hát jól esik a
 hosszás figyelés, tanulás után egy kis
 szórakozás. Vigán zajongva tódultak ki-
 felé s pár pillanat múlva már mindnyájan
 ott voltak a kertben, mely a ház mögött
 elterült.

Csupán egy fiu nem osztozott az

általános vidámságban, hanem kedvet-
 len, szomorú képpel vonult félre.

— Nézd, Elek, szólt Ákos. Nézd,
 Gábor már megint külön megy amott,
 olyan keserves arcczal, mintha savanyu
 almába harapott volna.

— Ugyan mi a baja megint? Talán
 még nem tanulta meg a leczkáját... de
 nem, hiszen nincs nála könyv. Hívjuk ide,
 hadd labdázzon velünk, szólt Elek.

— Ments Isten! Ide ne hivd, elron-
 taná a multságunkat, mindjárt találna
 száz okot, hogy duzzogjon, sértettnek
 gondolja magát. Te nagyon is jó vagy.

— De mikor ugy elbuslakodik egy-
 magában! Az nem szép, ha nem hívjuk
 játszani. Gábor, Gábor! Erre jöjj, lapdázni
 fogunk.

De Gábor vagy nem hallotta a ba-
 rátságos hívást, vagy úgy tett, mintha
 nem hallaná, mert egy pillanatra sem
 állt meg, hátra sem nézett, hanem még
 gyorsabban ment a kert egyik legesonde-
 sebb zuga felé, hova el sem hallatszott a
 többiek vig zsvaja. Ott egy bokor mögött
 leült egy padra s egy ideig komoran bá-
 mult a levegőbe, aztán papirost, írót vett
 elő és szaporán írt valamit.

Nemcsak Elek és Ákos vették észre
 Gábor duzzogó félre vonulását, látta egyik
 tanár is, ki ott lakott az intézetben s
 ki figyelemmel kísérte a növendékeket
 tanulsnál, játéknál egyaránt, rendet tar-
 tott, de segített is nekik munkában és
 multságban egyformán. Szerették is
 mindnyájan, mert meggyőződtek, hogy
 mindig javukat akarja, még mikor szigo-
 ruan szól is, ami ritkán esett meg, mert
 mindig hallgattak figyelmeztetésére.

A tanár lassan, nyugodtan sétált arra felé, a hol Gábor ült és izgatottan irt, a papirost jegyzék-könyvecskéjére fektetve és mélyen lehajolva föléje. Néha néha mérgesen föl-fölkiáltgatott, magában dörmögött, nem gyanítva, hogy a tanár alig pár lépésnyiről már jó ideje nézi. Csak mikor a tanár egészen közel jött, akkor rezzent föl Gábor és hirtelen eldugta az írást.

— Mi bajod van, Gábor fiam? kérde a tanár szeliden.

— Nekem?... Nincs semmi bajom.

— Dehogy nincs. Ha nem volna, ott játszánál a többiekkel, vigan volnál, mint voltál régebben, pár héttel ezelőtt. Beteg nem vagy, mert az meglátszanék rajtad. Valami más bajod van, azt már jó ideje látom. Leverten, szomorkodva jársz-kelsz, nem vagy többé az a vidám Gábor, a ki voltál pár héttel ezelőtt.

Gábor elpirult és pár pillanatig még igyekezett uralkodni magán, de aztán mégis kipattant:

— Hát igen, ugy is van! Mióta Elek itt van, egészen szerencsétlen vagyok!

— Elek? Hát bánt téged Elek?

— Oh, tudom én, hogy nem bánt egyenesen engemet, de mióta ő itt van, minden megváltozott. Legjobb barátaim elhagytak... a kikkel mindig együtt voltam, azok most felém sem néznek... a kisebbek mindig hozzám jöttek, hogy magyarázzam meg nekik ezt vagy azt, a nagyobbakkal együtt végeztük feladványainkat, aztán együtt terveztük ki a játékokat... most senki sem törődik

velem. Azelőtt mindenben megosztottunk, a mink volt... most rám sem gondolnak... hanem bezzeg szalad mindenki Elekhez. Akárkinek akármiféle baja vagy öröme van, minjdárt csak hozzá siet, mint ha ő valami csodatevő mesterök volna. De hát jól van, én sem törődöm velök... ezt mind nem bánám. Hanem... hanem... hát igen, kimondom azt is... az iskolában a tanárok is épen úgy bának velem. Mióta Elek itt van, minden dolgozatomat rosznak találják, ha felmondom a leczkét, soha sincsenek megelégedve... hanem bezzeg Eleket dicsérik, akármit csinál. Elek a legügyesebb, legokosabb, legszorgalmasabb. Elek minden... másnak nem jut semmi... Hát ez nem igazság!

Gábor szinte kifogyott a lélekzetből e hosszú panasz elmondása alatt s boszúságában könyekre fakadt. A tanár nyugodtan, komolyan hallgatta, aztá szeliden így szólt:

— Nem igazság! Vártam, hogy ezt fogod mondani. No's, kedves fiam, én meg azt mondom, hogy az mind helyesen van úgy, azt kívánja az igazság.

Gábor ámulva is, de boszankodva is nézett a tanárra. Ez pedig folytatá:

— Haragszol szavamért, de mindjárt bebizonyítom, hogy úgy van, a mint mondtam. Lássuk csak, mi a te bajod. Én azt hiszem, hogy nem egyéb, mint jókora hiúság és irigység. Mikor Elek még nem volt itt, te voltál az intézetben a legkülönb növendék, te voltál mindenben az első és ezt akkor egészen helyesnek, rendjén valónak találtad. Én legalább nem hiszem, hogy azt gondoltad volna, hogy

valami igazságtalanságot követsz el kevésbé ügyes és szorgalmas társaidon, vagy hogy a tanárok igazságtalanok voltak.

Gábor kissé megzavarodott.

— Azt nem... akkor nem... mondá akadozva.

— Megállj csak. Megjött aztán Elek és észre vetted, hogy ő talán még tehetesebb fiú, tanulni pedig már sokkal többet tanult mint te, többet tud mindenből, könnyebben halad és jóformán mindenben fölülmul téged. És te akkor mit tettél? Nem arra iparkodtál, hogy utólérd a mennyire lehet, hanem elfogott a boszankodás, irigység és elvesztetted a kedvedet, bátorságodat. A tanárok pedig nem ezt várták, hanem így gondolkoztak: »Most fogja csak Gábor megmutatni, mire képes. Most van kivel vetélkednie, majd meglátjuk, a kettő közül melyik különb.« Ezt bizony hamar megláttuk, mert te csupa haragból nem végezted a dolgaidat olyan jól, mint azelőtt. A tanárnak akkor kötelessége volt szigorú használni, te pedig csak annál kevésbé igyekeztél. Így tehát az igazság azt kívánta, hogy Eleket, a ki mindig jól végzi feladványait, dicsérik, téged pedig megrójjanak. Hát ez nem igazság?

Gábor zavartan hallgatott.

— Lásd, hallgatsz, magad is megvallodd titokban, hogy úgy van. Azért tehát keresd elő régi jó kedvedet, iparkodásodat és meglásd, tanáraidtól megint dicséretet fogsz hallani.

— Oh, hiába próbálnám én azt! sohajta Gábor. Azért Elek mégis mindent jobban fog csinálni... neki minden sikerül, neki játék a legnehezebb lezke is.

— Ez az ő szerencséje. De hát neked azért el kell-e vesztened a kedvedet és bátorságodat? Hát jobb és szebb az utolsók közé kerülni, mint másodiknak lenni?

Erre már megint nem tudott Gábor felelni.

— Lásd fiam, hogy elvakít a harag és irigység, folytatá a tanár. Az kétségkívül szép iparkodás, ha valaki első akar lenni, de az már nagy hiba, ha úgy gondolkozik, hogy vagy első, vagy semmi. Az igazi derék ember az, a ki iparkodik, a mennyire csak tőle telik és becsülettel teljesíti dolgait, nem busulva azon, hogy másnak még jobban sikerül. Vannak itt társaid, a kik bármennyire igyekeznek, annyira sem juthatnak el mint te. Hát ezek ne tanuljanak, tudatlanok maradjanak? Helyesen tennék ezt? No, ugyé nem? Azért tehát térj vissza a régi jó utra, légy megint a régi szorgalmas fiú és meglásd, tanáraid megint dicsérni fognak.

— Igen... de... de... pajtásaim mégis csak Eleket fogják szeretni.

— Bizonyosan, ha velök szemben olyan maradsz, mint most vagy. Emlékezzél csak egy kicsit vissza, miket tettél, mióta ilyen duzzogó kedvedben vagy? Haragos, türelmetlen voltál mindenki iránt, aki egyszer Elekkel szóba állt. Elek pedig mindenkivel nyájas, mindenkinek készséggel segít minden apró baján. Sokszor késő este vagy a szünóra alatt tanulja a maga leczkáját, mert arra fordította idejét, hogy magyarázgasson azoknak, a kik kevesebbet tudnak. A játékban soha sem akadékoskodik, szívesen meg-

teszi, amit mások kívánnak, így hát mindenki szereti. És ez az igazság. A ki szeretetre méltó, azt szeretik. Láttam,

mikor hozzád ment a kis Ákos a nehéz számtani feladvánnyal, hogy magyarázd meg neki és te azt felelted: »Ne alkal-

CZIRMOSKA VACSORÁL. (Lásd a 16. lapon.)

matlankodjál nekem, menj a te kedves Elekedhez!« El is ment. Épen most hívtak játszani és te durczásan nem is felel-

tél nekik, — hát így lassanként egészen magadra hagynak, mert a ki nem nyájas, nem barátságos, azt elkerülik az embe-

valami igazságtalanságot követsz el kevésbé ügyes és szorgalmas társaidon, vagy hogy a tanárok igazságtalanok voltak.

Gábor kissé megzavarodott.

— Azt nem... akkor nem... monda akadozva.

— Megállj csak. Megjött aztán Elek és észre vetted, hogy ő talán még tehetőségesebb fiu, tanulni pedig már sokkal többet tanult mint te, többet tud mindenből, könnyebben halad és jóformán mindenben fölülmul téged. És te akkor mit tettél? Nem arra iparkodtál, hogy utólerd a mennyire lehet, hanem elfogott a boszorkodás, irigység és elvesztetted a kedvedet, bátorságodat. A tanárok pedig nem ezt várták, hanem így gondolkoztak: »Most fogja csak Gábor megmutatni, mire képes. Most van kivel vetélkednie, majd meglátjuk, a kettő közül melyik különb.« Ezt bizony hamar megláttuk, mert te csupa haragból nem végezted a dolgaidat olyan jól, mint azelőtt. A tanárnak akkor kötelessége volt szigort használni, te pedig csak annál kevésbé igyekeztél. Így tehát az igazság azt kívánta, hogy Eleket, a ki mindig jól végzi feladványait, dicsérik, téged pedig megrójjanak. Hát ez nem igazság?

Gábor zavartan hallgatott.

— Lásd, hallgatsz, magad is megvallod titokban, hogy úgy van. Azért tehát keresd elő régi jó kedvedet, iparkodásodat és meglásd, tanáraidtól megint dicséretet fogsz hallani.

— Oh, hiába próbálnám én azt! sohajtá Gábor. Azért Elek mégis mindent jobban fog csinálni... neki minden sikerül, neki játék a legnehezebb lezke is.

— Ez az ő szerencséje. De hát neked azért el kell-e vesztened a kedvedet és bátorságodat? Hát jobb és szebb az utolsók közé kerülni, mint másodiknak lenni?

Erre már megint nem tudott Gábor felelni.

— Lásd fiam, hogy elvakít a harag és irigység, folytatá a tanár. Az kétségkívül szép iparkodás, ha valaki első akar lenni, de az már nagy hiba, ha úgy gondolkozik, hogy vagy első, vagy semmi. Az igazi derék ember az, a ki iparkodik, a mennyire csak tőle telik és becsülettel teljesíti dolgait, nem busulva azon, hogy másnak még jobban sikerül. Vannak itt társaid, a kik bármennyire igyekeznek, annyira sem juthatnak el mint te. Hát ezek ne tanuljanak, tudatlanok maradjanak? Helyesen tennék ezt? No, ugy-e nem? Azért tehát térj vissza a régi jó utra, légy megint a régi szorgalmas fiu és meglásd, tanáraid megint dicsérni fognak.

— Igen... de... de... pajtásaim mégis csak Eleket fogják szeretni.

— Bizonyosan, ha velök szemben olyan maradsz, mint most vagy. Emlékezzél csak egy kicsit vissza, miket tettél, mióta ilyen duzzogó kedvedben vagy? Haragos, türelmetlen voltál mindenki iránt, aki egyszer Elekkel szóba állt. Elek pedig mindenkivel nyájas, mindenkinek készséggel segít minden apró baján. Sokszor késő este vagy a szünóra alatt tanulja a maga leczkáját, mert arra fordította idejét, hogy magyarázgatson azoknak, a kik kevesebbet tudnak. A játékban soha sem akadékoskodik, szívesen meg-

teszi, amit mások kívánnak, így hát mindenki szereti. És ez az igazság. A ki szeretetre méltó, azt szeretik. Láttam,

mikor hozzád ment a kis Ákos a nehéz számtani feladvánnyal, hogy magyarázd meg neki és te azt felelted: »Ne alkal-

CZIRMOSKA VACSORÁL. (Lásd a 16. lapon.)

matlankodjál nekem, menj a te kedves Elekedhez!« El is ment. Épen most hivatak játszani és te durczásan nem is felel-

tél nekik, — hát így lassanként egészen magadra hagynak, mert a ki nem nyájas, nem barátságos, azt elkerülik az embe-

rek. És ez az igazság. No's mit gondolsz? Rámondod még, hogy ez nem igazság?

Gábor szégyenkezve hallgatott; sokkal okosabb fiu volt, hogy sem be ne látta volna, hogy biz az mind ugy van, csak ő benne magában van a hiba. És mert be látta, meg is vallotta.

— Most már hiába! sohajtá. Elrontottam a dolgomat. most már nem szeret senki. nem tehetem jóvá.

— Azt ne hidd. Jová tenni a hibát soha sem késő. Csak ígérd meg, hogy máától fogva munkánál és mulatságnál megint a régi leszel.

Gábor megígérte, aztán elővette azt a papiroost, melyre az előbb irt.

— Itt van egy levél... bolondos észszel haza akartam küldeni; azt irtam benne, hogy itt nagyon szerencsétlen vagyok. Atadom és ha még egyszer olyan oktalan volnék, olvassa föl nekem kedves jó tanár ur.

— Jól van, most már meg vagyok veled elégedve. Most szaladj pajtásaidhoz lapdázni. Még van félórátok.

Gábor megtette és Elek, a milyen kedves jó fiu volt, nagy örömmel fogadta be a játékba.

E naptól fogva Elek és Gábor csak abban versenyeztek, ki tanul jobban és ki tud nyájasabb lenni. És Gábor meggyőződött, hogy a ki jobban versenyez, magának tesz jót, mert ettől fogva ő is megint csak olyan kedvence volt mindenkinek mint Elek és ha akár a tanárok, akár a pajtások dicsérték Eleket, mindjárt hozzá tették:

— De Elek után mindjárt Gábor ám a legderekbabb fiu.

KIRÁLYI UNOKA.

(Képpel a 4. lapon.)

*EZ A kis lány egy királynak unokája,
Királyfinak édes kedves kis leánya,
Stefánia főhercegné a mamája,
Aki József nádorunknak unokája.*

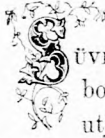
*Szöszke haja, rózsza arczu kis Örszöbet,
Kedvteléssel nézem én a bájos képed;
Öröme te, boldogsága jó szülednek:
Két kezével áldjon meg az Isten téged!*

*Neked, számos millió fölé emeltnek:
Nagy sors az, mit szánt a végzet, te kis
gyermek.*

*De ami a legédesebb, már föllelted:
Oltalmazó hü szerelmét szüleidnek.*

A TÉL.

— Egy kis csevegés. —

 ÜVIT a hideg téli szél, végigtombolva nagy zugással az utczákon, utjában felkapja a frissen hullott havat, s kimélet nélkül arczába szórja azt a melegen öltözött uri embernek és a szegény koldusnak egyaránt. Mindenki igyekszik előle elbujni, ki fényes palotába, barátságos kandalló mellé, ki pedig csak szegényes kunyhóba, nehogy a góromba szél még a ruháját is lekapja. De a házakba is bezörget a fagyos szél, az ablakokat végigsöpri hóval s be-bezörög rajtok, majd ismét tombol s egy-egy nyitva hagyott ajtót himbálgat; a kopasz, de hóval fedett fákról lerázza a havat s tova söpri, ide-oda szórja, itt-ott hófúvásokat halmoz fel az utakon s így tombol, néha napestig is.

Lassan-lassan azonban eláll a szél, sűrű hópelyhek hullanak alá a borongó, hamuszín égből; hull a hó szakadatlanul jó darabig; akit ilyenkor a szabadba kész valami dolog, annak van azután mit rázni esernyőjéről, ha haza érkezett.

— Hó esik, — hó esik! vigan kiáltozzák ezt az úri gyermekek; nekik ez kedves, mert hisz mire való a szánkó? Legyen csak nagyobb a hó, van aztán szánkázás, hol csörgős-csengős lovakon, hol pedig csak amugy ló nélkül. Vigan ereszkednek le a pajkos fiuk valamely meredekebb dombról. A szegény sorsu gyermekek is örülnének az ilyen mulatozásnak, ha azután, mikor átfáznak, volna jó meleg búbos kályha, vagyis inkább a kályhában tűz, melynél melegedhetnének; hanem hát ennek hiányában inkább csak a kunyhó ökölyi ablakocskájaiból nézik a módosabb fiuk mulatozásait.

Hát amott micsoda vig kiáltozás van? Befagyott a széles folyó, ugyancsak izzad egy-két napszámos, hogy kisöpörje tisztára a tükör-sima jeget. Hanem azok talán még jobban izzadnak, kik a jég hátán vigan kergetik egymást korcsolyákon, különféle fordulatokat s kanyarulatokat téve a jégen s nagy hahotára fakadva, mikor egy-egy ügyetlenebb urfi égnek meresztí lábait, hanyatt-esés következtében. Ez azonban sem őt nem zavarja, sem másokat, s tovább sikankóznak a sima jégen. Föl kell használni az időt, mert csak addig tart a mulatság, míg a nap bátrabban ki nem süt; ilyenkor azután a hó olvadozni kezd, a jég ellágyul, az enyhébb levegő előcsalja rejtekhelyeiből a szép kis téli madárkákat, a czinkéket, s

ezek vig csicsergéssel szedik föl a esemegét, morzsát, kendermagot, melyet egy-egy jószívű leányka szórt a kis madaraknak az ablak elé, hogy éhen ne haljanak. Néha egy-egy pajkos fiu csal-étkül szórja, hogy megfoghassa őket, de szerencsére ez ritkán sikerül.

Este, a mint a nap elbuvik, akkor kezdődik igazán a valóságos hideg, hogy az embernek szinte a zuzája is remeg. A házak ereszen jégesapok meredeznek, a lefutó viz hirtelen megfagyása következtében: a tornyon, melyben talán még a harangláb is lefagyott, éhes varjak kárognak, a keresztben ülve, s ha valahol meglátnak egy koncot, óra-számra is üzik egymást, nagy kározással igyekezve egymástól elragadni a falatot. Ilyenkor, este felé, ismét végigbarangol a goromba szél zugva az utcán, a fagy miatt szinte esik a hó az ember lába alatt, siet is hát mindenki a hajlékába.

És mily kellemes, kedélyes is egy téli est a boldog családi körben! A család tagjai mesélve töltik egy részét az estének a kandalló barátságos világa mellett s hallgatják, amint az esteli harangszó érczes kongása, hol jobban zug, hol elhal az ide-oda száguldó szélben; ezután vacsorához ülnek, utána pedig kiki szokott esteli teendőjéhez fog. Ott ül a kandalló szögletében egy serdülő leány, vigan pörgetve orsóját; tovább nagy körben a család apraja-nagyja, vig csevegés között szorgalmasan foszt szép fehér tollat, csak az apa pipázgat csöndesen, mellette pedig a fiuk legnagyobbika figyelmesen tanulja leczkáját. Óh boldogság ez még az egyszerű családban.

De annál szerencsétlenebbek azok a szegény emberek, öregek, gyermekek, kik éhezve, fázva töltik e hosszú, nagyon hosszú órákat, kiknek asztalán nem párolog meleg étel, kályhájokban nem pattog lobogó tűz és még jó téli ruha sem takarja didergő, elgyöngült testöket. Azért tehát, a kiknek kedves órákat hoz a tél, ne feledkezzenek meg azokról, a kik a télnak csak zordságát érzik és sokat, nagyon sokat szenvednek. A kinek fölöslege van, juttasson belőle a szűkölködőnek.

Mert télen kétszeresen számít a jótékonyság!

EGY GYERMEKBARÁT.

CZIRMOSKA VACSORÁL.

(Képpel a 13. lapon.)

CZICZA, itt a vacsorád,
Gyürd tele a bendőd,
S amint illik: nyakadba
Kötök asztalkendőt.

*Illik, hogy a jó modor
Törvényt ismerjed:
Tiszta czirmos szörödöt,
Hogy be ne keverjed.*

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXIX. köt. 24-ik számában közölt betűrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Xántus Gábor, Kelemen Ilonka, Strausz Elza és Irma, Schvartz Matild, Theodorovich Melisza, Roth Mariska és Helén, Weigl Jolánka (kinek az írása? F. b.) Bakcsi Erzsike.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Dózsá Aranka. Ha a beküldött feladvány sehol máshol nyomtatásban még meg nem jelent, szívesen közlöm. Várom válaszodat. — **Sz. B.** Biz az megkészt. A módosítást kívánságához képest ejtettük meg. Szíves köszönetünket! — **Pótsa Erzsike.** Amiért a fogaeskádat vitézül huztad ki magad: édes atyád egy forinttal jutal-

mazott meg. De még derekabb, hogy az ily áron szerzett pénzt jótékony célra szántad. Átadom a bőlesődének. — **Weisz Lina.** Miután nagyocská kis lánnyá serdültél, korodnak megfelelő lapnak az ajánlását kéred tőlem. Ilyen lap a Kürthy Emil szerkesztésében s a Révai testvérek kiadásában megjelenő »Magyar Ifjuság«, és a Dolinay Gyula »Lányok lapja« című vállalata. Utánvéttel is megrendelhetők. Kegyes szívű adakozásod ki lesz mutatva az illető rovatban. Az új évfolyam első számát megküldetem. — **Roth testvérek.** A német császár most 88 éves. Számítsátok ki magatok: melyik évben született. — **M. I.** Örömmel látjuk a régi kedvelt vonásokat. A végső sor kihagyásával — elvünkkel ellenkezőn a madarászat — közölni fogjuk, mihelyt alkalmas képecskénk akad hozzá. — **Simon Irén.** Kedves levelkédet nagy örömmel olvastam. A többi l. az illető rovatban. — **Dezsán Péterke.** Korodhoz képest írásod valóban szépnek mondható. A betűkben nyilatkozó művészi vonást fölleltem mellékelt rajzolataidban is. Péterkéből maholnap Péter válik, s adja Isten, hogy magyar Rubens Péter legyen belőle. Az említett könyveket mind ösmerem, sőt bírom is. — **Doromby Gyula.** A mellékelt feladvány megfejtő szelvénykéi olyan aprók, hogy a levél fölbontása alatt kihúlva, nyomtalanul elvesztek. Messed ki azokat még egyszer, de nagyobb méretekben s ha lehet: kemény papírosból. — **Horváth Irén.** A »Kis Lap«-ban most a n a g járatos feladványokat vedd mintául s olyanokat készíts. Amiket beküldöttél szabatosak; de egy ideig az ilyen formákat pihentetem. — **Löffler Ilona.** Buzgalmadat örvendő tudomásul veszem s jó kívánságaidat viszonzom. — **Rónay Zoltán.** A megfejtését elfeledted beküldeni. De különben is figyelmeztetek a Horváth Irénnek szóló üzenetre. — **Herz Amália.** A »Büntetés« rovatban? — **Hubert testvérek.** Nektek is, kedves hiveim, ezer annyit. — **Jónás Vilma.** Köszönetemet a szíves megemlékezésért. **Kherndl Adél.** Bár hallgatná meg az Ég gyermeki szavaidat! Légy meggyőződve az én jó érzelmeimről is. — **Egyáltalán képtelen lévén az annyi kedves oldal felől felém rajzó halás és áldó jó kívánságokra egyenkint megfellelni: e záró sorokban valamennyőtök szíves indulatáért fogadjatok mind közönségesen ragaszkodástoknak és hűségteknek a szt. ünnepek alkalmából megújuló kifejezéseier legforróbb köszönetemet! — Több rendbeli rejtvényt, elbeszélést stb, melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.**

„Jótékonyság“ című rovat térszúke miatt a jövő számra marad.